

Bagātākais Babilonietis

Dainis Zeps, 4. februāris, 2026

Abstrakts

Un tad mums atklājas, ka varam sacelties pret pasaulē izplatītāko sociālo paradigmu – dzīšanas pēc bagātības neskatoties ne uz ko. Mēs gribam parādīt, ka pati šī parādība – Plotīniskā skatījumā – slēpj sevī iespēju apgāzt šo nepatieso, aplamo paradigmu, kas ir kā sociāls parazīts civilizācijai.

Ievads. Mēs visi esam viens. Plotins

Jā, mēs visi esam viens. Es esmu šis viens. Jā, Plotīns to atklāja un mācīja citiem. Jā, mēs jau to zinām kādus gandrīz jau 2000 gadus, jā, esam ... , bet vai tad mēs to zinām tādā pakāpē, ka ar to dzīvotu, ka būtu šajā atziņu pasaulē ieauguši, ka to vien darītu, ka rīkotos savas dzīvas izvēles brīžos ar šo vienīgu visgudrāko pārapsiņu un sirdsapziņu? Liekas, ka vairumam ne tuvu nav šādas dzīvas apziņas, jo daudzi aizbildināsies, ka vispār pirmo reizi kaut kā tādu dzird. Kas mani brīdināja, ka tas tik svarīgi, ka nu izrādās man bija iespējams gandrīz viss, bet esmu palicis bezmaz tukšiniekos?

Ko darīt, ko pasākt? Mēģināt vēl ko paņemt, iemācīties, uzņemties, apņemties, iedziļināties, piepūlēties, izvēlēties ceļu augšup?

Bet paņemsim no Plotīna svarīgāko. Viņš runā par kopīgu, vienotu Dvēseli, kas jau arī manifestē to viņa Viens. Šodien šo Dvēseli mēs varētu saprast kā Apziņu, Saprātu, kas kopīgs mums visiem. Kur tas mīt? Tas tiek meklēts, ar to nodarbojas ļoti daudzi pētnieki. Mūsu neliels skatījums te [11]. Mūsu vienkāršajā shēmā Lokālais ir mūsu fizikālā pasaule, un Modālais – lūk, tā ir hipotētiskā pasaule, kur varētu attiecināt Plotīna Vienuma, Viena Cilvēka atrašanos – Viņa apziņas formā.

Kāpēc Babilonietis?

Babilonietis, jā, grāmatā [3] vārdā Arkāds, viņš tiecās pēc bagātības. Viņš savu dzīvi veltīja šim mērķim un to arī sasniedza. Bet ja esam visi viens, tad vai tad es neesmu jau visbagātākais, jo viens tikai esmu? Jā, tiešām, man jau tā bagātība pieder, vai ne tā? Bet kas tad ir tas nabadzīgais? Vai arī es tas neesmu, ja esmu vienīgais? Jā, esmu gan bagāts, gan nabags, - kas tad galu galā es esmu? Nu, re – izrādās, ka tā bagātība ir, bet kas mums, jā, kas pēc tiecamies, ir tā vēl jāatklāj. Tā jāsameklē. Tā jāatrod. Bet kā un kur lai meklē? Droši vien var sekot tiem pašiem soļiem, par kuriem stāsta Arkāds grāmatā, bet tikai tā rīcība jāvērs tā, kā atrodot to visu sevī. Jā, tam jābūt panākamam ar tik pat lielu piepūli, kā Arkāds to velta kā dzīvojot daudz Babiloniešu vidū. Lūk, viņš nopūlas, jo bija izdomājis šo ceļu, kā pie sev vēlamā iznākuma nokļūt. Gājējs Arkāda ceļu vienu savā rīcībā akceptēs, citu viņš noliegs, no tā izvairīsies, vērsīs uzmanību uz savu īpašo spēju attīstīšanu, uz savu iespēju veicināšanu, kas viņam vistuvāk, visatbilstošāk, visperspektīvāk. Viņš panāks, ko izvēlējies, ja sekos tam ceļam, ko atklājis un vēlas parādīt citiem.

Mūsu Plotīna skatījumu veidosim ar divām pasaulēm, kosmos loci, tas kur dzīvojam visi mēs, arī mūsu Babilonietis kādreiz kā cilvēks varēja mist, bet otrā pasaule – kosmos modi, kur dzīvo mūsu kopīgā Dvēsele, mūsu kopīgā Apziņa, un to šeit attēlojam kā Babilonieti, kas no mums iesākas, ko mēs varam no sevis emanēt, manifestēt.

Vai tas ir par biznesu vai ko citu?

Jā, Par ko tad ir runa? Vai tas ir par biznesu, tikai biznesu vai arī par ko citu arī? Viss atkarīgs, kas būs tas, kas šo ceļu ies. Ja viņam interesēs fizika vai matemātika, viņš izvēlēties visu ko, kas saistīts ar matemātiku, bet ies to pašu ceļu, kā māca Arkāds. Būs citas metodes? Bet kā tad tā? Mēs taču esam viens, tikai viens, kā to mums māca Plotīns. Jā, Plotīnam arī taisnība, bet sevi šajā pasaulē mēs atklājam kā dažādus cilvēkus, mēs esam it kā viens cilvēks, bet pasaulē atklājamies kā dažādas cilvēciskas instances, kā manifestējumi, kā cilvēciskie izpaudumi. Mūs, šo emanāciju, ir daudz, bet visi esam viens. Un visi mēs varam sev izvēlēties kādu ceļu, ko iet pa šiem šīs pasaules ceļiem, lai ko sasniegtu, ja būsim uz to pienācīgi mērķtiecīgi un rosīgi, darbīgi. Tāpēc mums Arkāda piemērs var būt jo gauži noderīgs. Bet kāpēc izvēlējamies šo, biznesmeņa – Babilonieša paraugu, kam sekot, ko ņemt par piemēru, ko apbrīnot? Man šķiet, ka šis piemērs jo piemērots, jo parasti cilvēki tik bieži dzenas pēc bagātības, bet dzenas pēc tās akli, neko nesaprotot, akli grābjot un grābjot. Bet grābšana ir tā, no kā īstā bagātība bēgs. Jo , atcerieties, jūs esat jau bagāti pēc definīcijas. Jūs esat pārbagāti. Un tāpēc tas nākošais punktis.

Bagātākais Babilonietis

Jā, Es esmu visbagātākais Babilonietis. Jā, mēs esam pārbagāti, mums pieder viss! Un atkal jautājot – kāpēc tā sanāk? Un atkal teiksim, ka mēs visi esam viens – un tikai viens ir tas bagātākais, un tas viens esam mēs. Bet pie šīs manas īstās bagātības vēl ir jātiek. Tā jānopelna, tā jāiegūst, un ceļu rāda Arkāds.

Bet tas notiek jau citādi un citā kādā manī, kad saprotu, ka tas ir ceļš man neatkarīgi, kāds ir mans izvēlētais ceļš. Es varu būt jebkurā dzīves jomā un es pekšņi atklāju, ka man pieder liela bagātība, kas man bija iecerēta vēl pirms manis. Un nu man šī cīņa jāuzsāk no jauna, lai nonāktu pie tā, kas man paredzēts, kas ir mans. Un tā ir tā mana misija – kas ir mans Bagātais Babilonietis.

Lai ietu šo ceļu, mums nepieciešama iztēle, kas mūs var aiznest senajā pasaulē. Tā neeksistē? Tā tikai iztēlojama. Nē, ne tā. Mēs ieraugām, ka zinātne var apstiprināt vienotās pasaules, ko saucam par kosmos modi, eksistenci. Tā nav tukša iztēle, lai iztēlei šeit ierādāma ārkārtīgi svarīga loma. Kāpēc? Jo bez iztēles mēs spēsim ieraudzīt mums ierasto kosmos loci, kas pārlietu cieši sevī ietver un negrib mūs palaist vaļā. Mums jāmacās atrast ceļu uz kosmos modi, un te mēs to būvējam ar Bagātākā Babilonieša paradigmas palīdzību.



Attēls 1: Bagātākais Babilonietis?

Kur ir jāinvestē?

Jā, kā atklāt, kurš ceļš mums tieši ir ejams? Ja Arkāds kādā veidā šo ceļu atrada un tas bija biznesa ceļš, yad mums tas var būt pavisam cits. Jā, tas tiesa un tas var nebūt viegli atrast īstu ceļu, atrast istu ceļu. Tāpat tiem, kas tiecas pēc fantastiskas bagātības, tik bieži nākas kļūpt, jo viņi nav varējuši atlāt ceļu pie savas bagātības. Viņi ir grābuši, kas nepieder viņiem, jo tas visbiežāk notiek ar tiem, kas tiecas pēc bagātības. Viņi ir grābuši pa labi, pa kreisi, bet tas nav bijis viņējais un par saņēmuši sodus, viņi novirzījušies no sava ceļa uz savu pašu bagātības, iemaldoties svešajā, ne savējā, ne sev piederošajā. Bet līdzīgi var būt arī citu izvēļu laukos. Arī zinātnieks var iet neceļus, cenšoties negodīgi veidot savu zinātnisko karjeru. Viņa ceļš uz viņa Visbagātāko Babilonieti ir ir pazaudēts, nu, piemēra pēc tā, teiksim, un tad – ko? Jāsēž krustcelē, un neizpratnē jālūkojas apkārt, kur tad ir tas īstais ceļš? Un jātēlo izcils zinātnieks, kur tik ļoti kāroja nokļūt? Tā arī bagātnieks, kas sagrābies sen nepiederošo, apsēdīsies un brīnīsies un nesapratīs, kur nokļuvis? Un tā vēl un vēlreiz jāsaka – visi ceļir ir mūsos, un mūsos ir arī īstais ceļš uz mūsu īsto bagātību, uz visbagātāko Babilonieti.

Kur būs tie lielākie augļi?

Jā, vai varam pateikt, kur ir mūsu maksimāli efektīgais ceļš pašizauksmei? Nē, iespējams ka mums tas nav dots. Bet mēs varam iet, meklēt un tiekties. Varbūt mums nākas arī kļūpt pa ceļam, kļūdīties. Vai no tā mēs būtu pasargāti? Nezinu, diezin vai mūs tik ļoti precīzi kāds vada pa kādu ceļu kā pa lielceļu. Droši vien pārbaudījumi ir mūsu pārbaudījumu sarakstā, piedodiet par tautoloģiju. Bet mēs jau paši jūtam, ja ejam

pa pareizu ceļu, ja vairums mūsu darbību organizējas par iešanu pa ceļu, kas ved uz kaut ko labu, mums priekšparedzētu. Mums ir tikai jāsprauž mērķi, augsti mērķi, cēli mērķi. Tā mēdz sacīt, ka mērķus ir vērts izvēlēties cik vien augstus vien varam iztēloties, arī acīmredzami nerasniedzamus. **Mērķim ir jābūt skaidram kā kalna virsotnei neatkarīgi, vai mēs jebkad uzkāpsim šajā virsotnē vai nē.** Tā ir visērtāk. Nav jālauza galva, ko darīt, ko nē, vai iet uz priekšu vai likties gulēt.

Kā izvairīties no tā, kas nav tavs?

Jā, tas nav viegli, tas patiesībā grūti, tie ir smagi pārbaudījumi. Var jau gan priecāties, ka lieli kārdinājumi netiek likti priekšā, kur tu tiktu pārbaudīts, vai ņemsi tev nepiederošo vai nē. Bet ne visiem ir tik vienkārši dzīvē. Daudzi tiek tā pārbaudīti un daudzi arī iekrīt kārdināšanā un neceļos. [7] es rakstīju, ka necelšu man nepiederošu, ja, teiksim, man ceļā būs kaut miljons. Bet tajā pašā laikā man nekad tāds kārdinājums nav bijis, vai es zinu, ko darītu, ja man tā nāktos sevi pārbaudīt? Zinu, ka reiz pacēlu divus rubļus, jo man vajadzēja tieši tik daudz, lai nopirktu sev vajadzīgu grāmatu. Par to pat esmu uzrakstījis. Vai es pārkāpu šo likumu, par ko pats te runāju? Es gan tolaik tik kategorisks vēl nebiju. Nu, jā, laikam tāpēc es tik viegli tos rubļus ņēmu un tērēju sev.

Bet neņem to, kas nav tavs – tas jau nav tikai par naudu. Tā ka – krišana kārdināšanā ir viena no smagākajām tēmām pie mums, *homines sapientes*. Iespējams tāpēc mūsu Kunga lūgšanā ir arī teksts – Neieved mūs kārdināšanā.

Lielākais atgādinājums ir kā atturēties no tā, kas nav mūsu, ir šī mūsu Bagātākā Babilonieša paradigma. Ieraugiet kopsakarus, kas var attiekties uz jūsu dzīvi un tos piesavinieties sev, un tur arī jāatrodas visiem ieganstiem, lai atturētos no visa tā, kas nav mūsu. **Meklēsim tikai to, kas ir mūsu!!!** Vai nav ārkārtīgi vienkārši?

Pasaules dižākais tirgonis [2]

Kā apgūst Bagātākais Babilonietis Oga Mandio Pasaules bagātākā tirgoņa pieredzi? Viņš atklāj, ka tas viss jau viņam ir. Vai kas pietrūkst? Nu, ja tā, to viegli pievienot; tas ir tepat, jau pa rokai. Pie Oga var atrast vēl norādi par sāncensības problēmu. Vietas pietiks visiem. Protams, ja visi – tie esam tas pats viens, tikai daudzajās manifestācijās kā tāds, kas arī grib darboties, tāpat kā BB.

Vietas pietiks visiem. Bet šeit ir kas vairāk kā tikai Plotīns. Kāpēc jāpietiek visiem vietas? Jo pasaule pēkšņi kļuvusi citāda. Tā vairs nav lokāciju pasaule, bet vairāk darbību, akciju pasaule, kur visu visi var darīt reizē, cits citam netraucējot. Kas grib, lai traucē, ja citādi nemāk, bet tu, BB, paej sānis, un dari to pašu garām tam, kas iecerējis sāncensību. Darbību pasaulē tas nozīmē, ka vilnis apliec šķērsli. Tā tas notiek Modālajā pasaulē [11].

Bagātākais Babilonietis vs. Big Bank (Lielais Sprādziens)

Kāpēc mēs izvēlējamies kā mūsu veiksmes stāsta varoni BB? Lai iegūtu šo sakritību? Divi BB, viens no sociālās jomas un otrs no fizikas? Jā, tieši tā. Un arī iegūt sasaisti ar abām šīm lietām – lai ieradzītu, kas kopīgs vienam BB ar otru BB.

Atgādināsim, kas ir BB fizikā. Tas ir liels “blīkšķis” kā daudzi nefiziķi to grib ieraudzīt? Ar “blīkšķi” jau varbūt iesākas, bet pēc tam tā top par fizikas sadaļu, kā top matērija. Izskaidrojams fiziķiem ļoti vienkārši. Ja visumā, tukšumā, starptelpā meklējam matēriju, ir tikai helijs, varbūt vēl kas tikpat vienkāršs, un nekā cita. Kur matērija? Matērija mūsos. Mēs esam sastāvoši no daudz daudz elementiem. Cik elementu mūsā? Nu, gandrīz tik cik arī mūsos. Bet visumā kur? Un visuma valdnieks ar pirkstu rādīs: - “Tevī”. Kā tā? Tikai manī? Nu, vēl jau visi ķīmiskie elementi atrodami kā izrakteņi tepat uz Zemes, droši vien citās planētās līdzīgi, šķiet tā. Bet ārpusē nav. Kā radās matērija? Fiziķi māca ka matērija rodas BB rezultātā. Nu, supernovu eksplozijas ir viens veids, kā tas notiek. Vai citādi ne? Be fiziķi izdomājuši teoriju, kas skaidro, kā no BB ir radusies matērija, pie kam no matemātiskiem vienādojumiem izriet, ka citas iespējas matērijai rasties nebija iespējams. Tad iznāk, ka es, un, jā, mūsā arī, esam nākuši no matemātiskiem vienādojumiem? Jā, Standarta Modelis fizikā aprāda, kā matērija, tās esamība, ir saistīta ar tās rašanos, BB – tas ir viens un tas pats. Viss, kas ir, matērija, ir arī tas pats viss – bet jau rašanās procesā, un tas ir viens un tas pats. Nav divu atsevišķu lietu – matērijas klucis un otra – tā rašanās teorija, ir viens un tas pats, un to apraksta SM un BB, kas kādā izpratnē ir viena un tā pati teorija – tā kā nūja ar diviem galiem. Sanāca pagarš mans skaidrojums? Izlasiet kādu fizikas grāmatu, e.g., Stīvens Veinbergs, “The First Three Minutes: A Modern View of the Origin of the Universe”. Fiziķi dažkārt jokojot, ka tā ir grāmata par seksu. Jā, nosaukums tāds ir mulsinošs, ja grāmatas vāku aplūko grāmatnīcā kāds nefiziķis. Vai apskatiet šo “The Big Bang and the Standard Model”, <https://arsmagine.com/others/big-bang/>.

Bet kā sanāk, ka abi BB, ko mēs savā terminoloģijā skatām, nonāk kādā kopsakarā? Vispirms paskaidrosim, kur abi mīt, bet skatījumā, ko piedāvājam mēs [7], kur runājam par divām pasaulēm, lokāciju pasauli un modālo pasauli. Ja BB no fiziķu skata mēs gribam ieraudzīt lokāciju pasaulē, kā kā teorija mistu modālajā, kas tur nav ieraugāma nošķirami no SM, tad mūsu BB, Babilonietis, kā kāds sociālas dabas stāsts, eksistē arī modālajā pasaulē. Kā tie pēkšņi kļūst kādā kopīgā izteiksē? Šie divi BB? Tūlīt paskaidrosim.

Divi BB, divi sprādzieni.

Fiziķu lietojumā BB var realizēties kā sprādziens, kaut gan pamatā pareizi būtu BB uzlūkot kā matērijas rašanās teoriju un procesus. Un vismaz vienu piemēru BB novērošanai fiziķi ir atklājuši, un tie ir sprādzieni supernovās, ko astrofiziķi novēro. Tā ka dažu nefiziķu runāšana, ka BB nav nekāds blīkšķis, neatbilst īstenībai. Supernovas eksplozija ir pamatīgs blīkšķis, par kuru ko grandiozāku mēs vēl nezinām. Ja nu runāt par BB kā visa Visuma izcelšanos? No blīkšķa? Nu, par to mēs neko nezinām.

Bet kā ar Babilonieti? Kur te blīkšķis? Ir, un to mēs tūlīt izskaidrosim.

Ja aplūkojam civilizācijas izcelšanos, un attīstību, tad, vienkārši runājot, lielu tās vēstures daļu aizņem – kas?, ... nu ko es tu rakstīšu tālāk? Aizņem izdzīvošana, dzīšanās pēc materiālā, dzīšanās pēc bagātības, dzīšanās pēc varas. Vai cilvēka vēsture sastāv pēc dzīšanās pēc izglītības? Jā, arī tas, arī to mēs pārpilnībā atrodam. Bet vai tas ir vairākumā? Nē, vairākumā, visi mēs dzenamies pēc bagātības. Bet tagad, kad jau cilvēks ir ieguvis kādu stabilitāti šajā pasaulē, kad viņš vairs nav atkarīgs no bada gadiem, kā, teiksim, senajā pasaulē, vai viņš nevarētu pavērties apkārt un reizi sacīt vārdus: - “Nu, man reiz pietiek dzīties tikai pēc naudas, pēc bagātības, pēc tā vien kā tikai iztikas gādāšanas pūlēšanās”. Varu atvilkt elpu, paņemt no plaukta S. Veinberga “Pirmās trīs minūtes”. Nu, te es jau jokošu. Bet, jūs saprotat, kas man prātā.

Bet mēs redzam, ka pasaule nav mitējusies dzīties pēc bagātības. Varu minēt tikai vienu piemēru. Sākot darboties ar mākslīgo intelektu, mani pārsteidza, ka pirmais ko MI man lika priekšā, bija izveidot man savu kādu biznesa plānu, kuru darbinot, nupat nupat tikšu pie naudas. Apžēliņ, es nodomāju, esmu matemātiķis, atvaļināts mācītājs, seno valodu pasniedzējs sabijis šur un tur. Un nu man vajag MI piedāvātais biznesa plāns? Bet varētu jau padoties. Pacelt rokas gaisā un sacīt: - “Labi, labi, rādi, sāksim kopā pelnīt naudu”. Bet manī tas izraisa apskaidzēšanas emocijai līdzīgu emociju, un ... negribu pakļauties.

Un, nu, lūk, esmu pie šī, ka izdomāju šo stāstu par Bagātāko Babilonietiem, kas mās, kā tapt bagātam, kā palīdzēt citiem tapt bagātam. Bet tajā pašā laikā, kā redzat, mans stāsts sācis it kā dzīvot savu neatkarīgu dzīvi, ir sacēlies pret Bagātāko Babilonietiem manī un jau uzdrošinās darboties pret to. Lai gan esmu jau no sākuma atrunājis, ka mans Plotīniskais Babilonietis būs citādāks nekā Arkāds no tās grāmatas, kur viņu patapināju, kā šo procesu nosaukt.

Esmu apvēršis Babilonietiem Arkādu kājām gaisā, pārinterpretējis, piešķīris viņa rīcībām citu majestātisku, jā, neizslēdzot, ka kāds var visu darbināt arī savos biznesa plānos, bet tomēr orientējoties jau uz daudz ko plašāku. Un, jā, kā tad darbojas šī mana pārinterpretācija?

Es esmu izraisījis lielu sprādzienu. Kā tā, kādā veidā? Man taujās. Jā, jo esmu tikai viens, kas esam mēs visi, bet reizē es esmu arī visi citi, kas kā es esam viens – kas ir izpauzums tam pašam, kas notiek pie manis, kad mēs visi reizē runājam. Tas ir liels troksnis, kad visi runājam? Nē, trokšņa nav, jo te jau nav vienas telpas, kur visi mēs kopā būtu sablīvēti, saspiesti, jo mēs esam visa pasaule, un lai visi nerunā to pašu, ir viena liela daļa, kas ir kā es, itin kā mani līdziniekus, mani sapārojumi, mani daudzskārtējumi, kas kopā kā esam kā BB bet jau abos izpauzumos, gan Bagātākais Babilonietis, gan BB (lielais sprādziens).

Es gribu runāt par Planetāro izglītību, par to lasiet diskusijās. Es gribu runāt par to kas ir nauda, un lai neko nezinu par kriptu, gribu iejaukties arī šajā jomā, jo ir diskusija arī par šo lietu. Es gribu ļaut runāt citiem, Vernadskim par viņa Noosfēru, kas manā izpratnē būtu paplašinājums Planetārijai izglītībai, kur tad visu aplūkotu kā Providenci. Es gribu ļaut runāt Stīvenam Veinbergam par Big Bang, ko viņš ir jau darījis visādās izglītojošās, apgaismojošās platformās. Ganu galā mēs tiecamies pēc liela sprādziena arī sociālajā pasaulē. Kā redzam, pasaules politika klumburē uz nebūtību, jo pinas bagātību raušanas nabadzīgajā paradīgma. Tāpat kā Vernadskis rakstīja kaut kad par Noosfēru, kad pasaulē plosījās Otrais Pasaules Karš, mums nākas rakstīt, kad pasaulē plosās jau pēc apjoma līdzīgs karš, ko izraisījusi Krievija. Arī par to mums jārunā, jo nevar tērzēt, iemalkojot kafiju, tikai par fiziku un pirmajām trim minūtēm, bet jārunā ir arī par to, kas notiek ārpusaulē.

Παιδεία loci un παιδεία modi

Ejot savu pašizaugsmes ceļu, mēs izvēlamies izglītošanās ceļus un kādas metodes, skolas, un tamlīdzīgi. Bet to jau izvēlas arī, vismaz bērnībā, mūsu vecāki, un kādi citi apstākļi. Bet ja šādas izglītības, organizētās izglītības nav? Kas mūs māca? Jā, māca, jo arī tad mūs māca, un būtu pareizi sacīt – mūs tad māca dzīve. Skarbā dzīves ikdienas māca visus. Gan, protams, visus mus tos, kam nav iespēja tikt pie smalkas izglītības, jo piedzimstam ne ķēniņu galmos, bet kur nu kurais un bieži mūs māca – jā, skarbā ikdienas. Šķirosim divus izglītošanās veidus – **παιδεία loci** un **παιδεία modi**, kur otrā ir tā organizētā izglītība caur mācību iestādēm vai metodēm vai skolotāja vadībā un visādi tamlīdzīgi, bet tā otrā ir kad mūs māca vide, dzīves skarbā ikdienas, karš, ja esam nokļuvuši tādā vidē. Nu jā, saprotam par ko lieta grozās. Un pat ja arī mūsu izglītības izvēlei vai no apstākļiem radītajai nebūs piešķirams viens vai otrs nosaukums, tad varēsim sacīt, ka abi šie faktori darbojas vienlaicīgi – gan **παιδεία loci**, gan **παιδεία modi**.

Varu minēt vienu piemēru, bet netriviālu, jo daudzos citus atradīsi gan savā dzīvē, gan palūkojoties apkārt. Grieķu autoram ir divas grāmatas, starp daudzajām citām, Anabasis un Kiru paideija. Tas ir labs piemērs mūsu izglītības veidu raksturošanai. Ja otrās grāmatas nosaukums norāda, ka runa ir par **παιδεία** modi, jo izglītība norisinās ķēniņa galmā Senajā Persijā, bet otrajā, Anabasis, ja to prestatām pirmajai būs par **παιδεία** loci, jo te grieķu karotāji tiem mācīti pēc **παιδεία** loci metodes, jo viņiem jāizklūst no ārkārtīgi kritiskas situācijas pēc Kīra nāves, un jāatgriežas savā dzimtajā pusē, Grieķijā. Grieķi arī atrod šo ceļu un Ksenofons brīnišķīgi apraksta šo viņu ārkārtīgi grūto ceļu mājup. Un reizē tas ir **παιδεία** loci brīnišķīgs apraksts. Kā smagie apstākļi iemāca grieķu karotājus pārvarētu visu un mājās tomēr atgriezties.

Pie šī stāsta par Ksenofontu varu pievienot mūsdienīgāku stāstu no klasiskās izglītības mūsu Latvijā, pirmskara Latvijā. Pirmajā Valsts ģimnāzijā bija jālasa obligāti abas šīs Ksenofonta grāmatas, bet interesantākais bija tas, ka puikām bija jālasa Anabasis, bet meitenēm Kiru paideia. Viegli uzminēt izglītības iestāžu vadītāju izvēli. Puikām jāaudzina raksturs, lai varētu būt spējīgāki pārvarēt dzīves grūtības, tāpēc arī **παιδεία** loci, bet meitenēm jāmacās jau kas smalkāks – **παιδεία** modi. Tā laika sabiedrībā sievietes loma vēl bija mazāk emancipēta un sieviete varēja sev paredzēt dzīvi aizsargātāku no dzīves vējiem kā vīrietis. Jā, šodien jau savāk, vai ne tā?

Παιδεία loci un **παιδεία** modi sociālajā izvērsumā

Bet šī raksta kontekstā mūs interesētu šie pedagoģijas termini ne individuālu personu kontekstā, bet plašāk, sociālā izvērsumā. Kāpēc? Mūs interesēs mūsu aizskartā par diviem BB. Ja skatīsimies sociāli, plašumā, kur vairāk cilvēks iegūst izglītību, vai caur **παιδεία** loci, vai **παιδεία** modi? Mēs sacisim, ka dažādos laikos tas notika savādāk, senatnē – kvantitatīvi vismaz, **παιδεία** modi bija stipri ierobežotāk pieejama kā tā dzīves skola, bet šodien jau veidojas pretēja situācija, kad skološana mūsu sabiedrību tā “ieaijā”, ka dzīves skola aizvien attālinās. Vai varam iztēloties dzīvi senajā pasaulē un šodien? Vai kaut salīdzinoties ar viduslaikiem? Un kādas tam sekas? Mēs nevaram runāt par informācijas revolūciju un jau tieši pamanot **παιδεία** modi te lielo ietekmi? (**Παιδεία** loci izpaliek? Tā nāk varbūt individuālajos gadījumos, kad aizraujamies ar vieglo dzīvi un paši sevi iedzenam nebūšanās, negantībās, un tad notiek dīvains – **παιδεία** modi paiet sānis un dzīve sāk mūs pārmācīt ar **παιδεία** loci metodi.)

Kāpēc mums šis ir izceļams un pamanāms liekams priekšā? Jā te veidojas situācija, kad informācijas pārbagātības apstākļos izveidojas BB situācija jau sociālajā apziņas veidošanas un veidošanās jomā. Un te mūsu Bagātajam Babilonietiem darbs. Bet ne vairs mūs mudinot nodarboties ar biznesu, bet, tieši otrādi, pamanīt, ka savu bagātību mums jāmeklē pavisam pretēji – sevi organizējot savā pašizglītošanās ceļā. Jā, un to redzam, cik pārpilnībā visāda literatūra par pašizglītošanos, par pašattīstīšanos, par pašveidošanos, par pašpārbagātināšanos, un kas tad vēl ne? Kā tapt par miljonāru. Cik ilgā laikā? Literāti šajā jomā sacenšas. Bet drīz jau MI mūs piedāvās vest pie tā visa un kādus kosmiskus plānus šo jauko ieceru īstenošanai. Ar kāds Dainis Zeps, sk. [7] runā par miljonāru kursiem bezdarbniekiem, kas mēneša laikā varētu kļūt par miljonāriem. Nu, re, ko es teicu. Tepat jau ir piemērs gatavs!

Bez pašizglītošanās – informācija kā atmaskojošais, informācija kā apslēptā atklājējs, informācija kā apsūdzošais, uzbrūkošais Ļaunajam, cīnītājs pret Ļaunumu. Un tas nenotiks atsevišķos uzliesmojumos, tas notiek kā grandiozs sprādziens. Kā BB, informācijas BB.



Attēls 2: Babilonijas minareti un torņi

Θεώρημα loci un Θεώρημα modi

Divi jauni termini, kas mums jāapgūst. Ko tie nozīmē?

Kā skatīties uz lietām pasaulē? Mums tas ārkārtīgi aktuāli, jo vieni skatās uz lietām šā, un citi tā, un redzam viedokļu ārkārtīgi lielo daudzveidību. Mēs strīdāties, un kam taisnība?

Bet visu informācijas uzlūkošanu var aplūkot no diviem atšķirīgiem skatu punktiem. Izmantosim grieķu vārdu *θεώρημα*, kam ir nozīmēs skats, no grieķu vārda *theoreo*, skatos. Un sacīsim, - *θεώρημα loci* nozīmē ja lietu skaidrojam tā, kā tā notiek, nemēģinot norādīt, kas labi, kas slikti, kas pareizi, kas nepareizi, kas patriotiski, kas fašistiski, kas putiniski. Vienkāršs fakti aplūkojums. Un otrs skata veids būs *θεώρημα modi*, kur tieši pretēji – tas būs skats no vērtību izcelšanu skata punkta – proti, tas ir slikti, vai tas ir labi, vai patriotiski, utt. Un būs jau arī, kad nevarēsim pateikt, kuram informācijas veidam ziņojums attiecināms. Tad vienkārši ziņojums saturēs abus skatu punktus, gan *θεώρημα loci*, gan *θεώρημα modi*.

Kāpēc mums šīs vienkāršās lietas tā jāpiņķerē? Izrādās, ka tā mēs lietas nesapiņķerējam, bet, tieši otrādi, atpiņķerējam. Vai slikts ir ziņojums, skatījums *θεώρημα loci* stilā? Nebūt nē, tādi mums nepieciešami, un tādi ļaudis, pētnieki, analītiķi, blogeri vajadzīgi. Bet vajadzīgi arī tie otra tipa novērotāji – *θεώρημα modi* pārstāvji. Viņi dara gan vienu, gan otru? Lai dara, bet ir labi gan pamanīt, kad viņi no viena skata pāriet pie otra. Bet nav arī tā, ka pamanām, ka runātājs nezina, ko viņš redz? Kad jauc šīs lietas – putrojas, un strīdas pats ar sevi, un runā pats pret sevi? Tas ir tad, kad viņš nemāk nošķirt šos divus skata punktus, *θεώρημα loci* un *θεώρημα modi*.

Secinājumi

Mēs no Plotīna filosofijas paņemam mazumu, idejas, kas mums der kā domas, ko Plotīns būtu varējis jautāt šodienas cilvēkam. Vai viņu tas neinteresētu, ko šodienas cilvēks domā par Dvēseli, par Augstāko? Vai viņam tikai šausmās būtu jāsabruk, atklājot, ka cilvēks vēl trakāk dzenas pēc nebūtiskā, pēc zūdošā, pēc viņam nepiederošas bagātības? Bet te [1] atrodam Plotīna domu viņa sacerējumā *Περὶ εὐδαιμονίας*:

Ἡ οὐδ' ἔστιν ὅλως ἄνθρωπος μὴ οὐ καὶ τοῦτο ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ ἔχων, ὃν δὴ καὶ φάμεν εὐδαίμονα εἶναι.

Mūsu tulkojumā iznāk, ka katram cilvēkam tomēr pieder kāda daļiņa, tā ka viņš var meklēt savu patieso bagātību, lai arī tā būtu raksturota kā εὐδαιμονία. Un ja tā, tad šodien jau Plotīnam piedāvātu pavisam citu perspektīvu kā viņa laikā, bet mums kā senajā pagājībā. Un mēs gribam rādīt, ka atrisinājums šodien jau būtu iespējams, kāds nebija vēl pat sapņos sapņojams Plotīna laikā.

Dixi.

References

1. Plotinus, en.wikipedia.org/wiki/Plotinus
2. Ogs Mandino, Pasaules dižākais tirgonis, 2004
3. George S. Clason, The Riches Man in Babylon, Signet Book, 2004
4. Владимир Вернадский, Биосфера и ноосфера - 1989, <https://www.spsl.nsc.ru/win/nelbib/vernadsky.pdf>
5. Dainis Zeps, Planetary Education: Conversations with LLM Machines on Current International Issues, <https://lingua.id.lv/art/war.32.pdf>, 2024
6. Dainis Zeps, Planetārā izglītība: sarunas ar LLM mašīnām par aktuālām starptautiskām tēmām, <https://lingua.id.lv/art/war.31.pdf>, 2025
7. Dainis Zeps, Planetary Education. Conversation with LLM (Chat GPT), <https://lingua.id.lv/art/war.81.pdf>, 2025
8. Dainis Zeps, Did Physics Analogies Anticipate Cryptocurrencies? <https://lingua.id.lv/art/war.64.pdf>, 2025
9. Dainis Zeps, 2009. "World's Economy: what is money? Physicist's approach to tendencies in world's economy," MPRA Paper 14416, University Library of Munich, Germany.
10. Dainis Zeps, 2009. "Answer to question what is money: gauge freedom. Physicist's approach to tendencies in world's economy," MPRA Paper 14453, University Library of Munich, German
11. Dainis Zeps, Local and Modal. How and where to find the Cognitive world? <https://lingua.id.lv/art/war.86.pdf>, 2026
12. Dainis Zeps, Tēze: Dalījums fizikā, reliģijā un mistikā ir ... mistika/līdz aplamībai novecojusi lieta, <https://scireprints.lu.lv/423/1/One.red.pdf>, 2006
13. Dainis Zeps, Cognitum hypothesis and cognitum consciousness. How time and space conception of idealistic philosophy is supported by contemporary physics, Journal of Consciousness Exploration & Research, 1 (1). pp. 5-15. ISSN 2153-8212, <https://scireprints.lu.lv/38/>, 2010

